

P.Z. br. 142

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/39

URBROJ: 65-21-07

Zagreb, 8. srpnja 2021.

Hs**NP022-03/21-01/39*65-21-07**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 8. srpnja 2021. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Tomislava Čorića i državne tajnike Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega, Milu Horvata i Natašu Mikuš Žigman.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/23
URBROJ: 50301-05/27-21-11

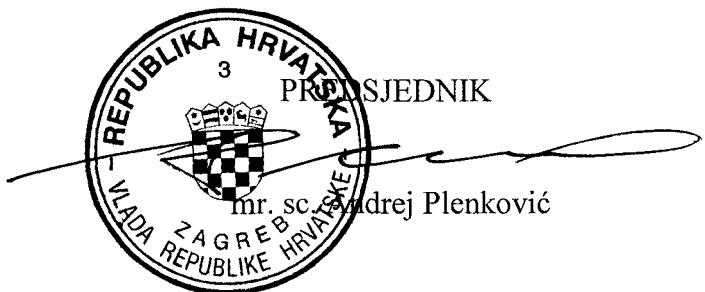
Zagreb, 8. srpnja 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Tomislava Čorića i državne tajnike Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega, Milu Horvata i Natašu Mikuš Žigman.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O OSNIVANJU AGENCIJE ZA UGLJIKOVODIKE**

Zagreb, srpanj 2021.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSNIVANJU AGENCIJE ZA UGLJKOVODIKE

Članak 1.

U Zakonu o osnivanju Agencije za ugljikovodike („Narodne novine“, br. 14/14. i 73/17.) članak 1. mijenja se i glasi:..

„Ovim se Zakonom osniva Agencija za ugljikovodike (u dalnjem tekstu: Agencija) kao javna ustanova, koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina, trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida, tržiste naftne i naftnih derivata i drugim propisima koji uređuju ustrojstvo, prava, obveze i izvore sredstava Agencije.“.

Članak 2.

U članku 2. iza riječi: „ugljikovodika,“ dodaju se riječi: „geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida“.

Članak 3.

Članak 4. mijenja se i glasi:

,,(1) U okviru svoje djelatnosti Agencija obavlja sljedeće poslove:

1. pruža sustavnu operativnu podršku nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina, kao i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida u geološkim strukturama, u poslovima osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata te u poslovima vezanim uz razvoj i primjenu novih održivih tehnologija korištenja obnovljivih izvora energije
2. vodi i organizira bazu geoloških i geofizičkih podataka, kao i podataka o bušotinama radi upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim, geotermalnim i geološkim potencijalima za podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida određenih područja Republike Hrvatske te priprema i organizira prezentacije
3. daje prijedloge ministarstvu nadležnom za energetiku za donošenje odluke o provođenju nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida, za odabir najboljeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora, te sudjeluje u provedbi nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida, u svrhu izdavanja dozvole i sklapanja ugovora
4. utvrđuje troškove za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika
5. osigurava uvjete za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola za istraživanje, dozvola za eksploataciju i sklopljenih ugovora o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, ugovora o eksploataciji geotermalnih voda i ugovora o podzemnom skladištenju plina
6. prati trendove i međunarodne standarde u istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemnog skladištenja plina, trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida te ostalih novih tehnologija korištenja obnovljivih izvora energije
7. izrađuje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola za istraživanje, dozvola za eksploataciju i sklopljenih ugovora o istraživanju i eksploataciji

- ugljikovodika, ugovora o eksploataciji geotermalnih voda i ugovora o podzemnom skladištenju plina
8. odobrava radne programe i budžete u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika
 9. kontrolira troškove po ugovoru o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika u svrhu povrata troškova
 10. daje podršku investitoru u postupcima ishođenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a sukladno propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika i ugovoru sklopljenom između Vlade Republike Hrvatske i investitora
 11. pruža pomoć investitoru u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja
 12. izvještava Europsku komisiju o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti po ovom Zakonu na koje im bude ukazano uz poštovanje poslovne tajne
 13. objavljuje i dostavlja Europskoj komisiji godišnje izvješće koje sadržava informacije o geografskim područjima koja su otvorena za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, izdanim dozvolama za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, ovlaštenicima dozvola i njihovu sastavu te procijenjenim rezervama koje se nalaze na njezinu teritoriju, ako navedeno ne predstavlja poslovne informacije povjerljive prirode
 14. kontrolira izvješća koja su investitori dužni dostaviti prilikom trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida u geološkim strukturama, poduzima potrebne korektivne mjere, odobrava privremeni plan postupanja nakon zatvaranja podzemnog skladišta te je odgovorna za praćenje, izvješćivanje i korektivne mjere nakon zatvaranja podzemnog skladišta
 15. provodi naftno-rudarske radove u svrhu ispitivanja geotermalnog potencijala na području Republike Hrvatske
 16. predlaže osnivanje razvojnog društva radi poticanja i razvoja potencijala u istraživanju i eksploataciji geotermalnih voda i trajnom zbrinjavanju ugljikova dioksida u Republici Hrvatskoj sukladno propisima koji uređuju istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda
 17. priprema i dostavlja inicijative za izradu i izmjenu i dopunu prostornog plana te sudjeluje u postupcima sukladno propisima iz područja prostornog uređenja u cilju provedbe okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu i okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu sukladno propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika
 18. trgovinu na veliko naftnim derivatima
 19. trgovinu na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima
 20. kupnju i prodaju nafte i naftnih derivata u svrhu formiranja i zanavljanja zaliha
 21. puštanje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata na tržiste u slučaju poremećaja opskrbe
 22. organizaciju, nadzor i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnih derivata
 23. utvrđivanje uvjeta za skladištenje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata
 24. skladištenje naftnih derivata
 25. skladištenje i/ili nadzor obveznih zaliha naftnih derivata drugih država koje se sukladno međudržavnim sporazumima i/ili direktivama Europske unije čuvaju na državnom području Republike Hrvatske
 26. kupnju i/ili gradnju spremnika, pripadajućih lučkih i kopnenih postrojenja i instalacija te upravljanje njima
 27. nadzor količine i kvalitete obveznih zaliha nafte, naftnih derivata i usluga
 28. prikupljanje i obrada podataka o stanju i prometu komercijalnih, operativnih i obveznih zaliha nafte, odnosno naftnih derivata
 29. suradnju s ministarstvima i nadležnim inspekcijama sukladno posebnim propisima
 30. provedbu međudržavnih ugovora i sporazuma
 31. suradnju s domaćim i inozemnim energetskim tijelima i/ili subjektima.

(2) Agencija kao javnu ovlast obavlja posao vođenja registra ugovora u koji unosi osnovne podatke o svim sklopljenim ugovorima.

(3) Osim poslova definiranih u stvcima 1. i 2. ovoga članka Agencija obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima iz područja djelatnosti Agencije.

(4) Agencija u suradnji s ministarstvom nadležnim za energetiku vodi i ažurira registre na digitalnoj platformi sukladno propisima koji uređuju istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida.“.

Članak 4.

U članku 5. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) U praćenju izvršenja aktivnosti prilikom izvođenja istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemnog skladištenja plina i trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida sukladno izdanoj dozvoli, sklopljenom ugovoru između Vlade Republike Hrvatske i investitora, odredbama ovoga Zakona i odredbama drugih propisa kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida, Agencija surađuje s nadležnim državnim tijelima u okviru njihove nadležnosti.“.

U stavku 4. iza riječi: „nafte“ dodaju se riječi: „i naftnih derivata“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Agencija može povjeriti energetskom subjektu s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj, specijaliziranom za obavljanje poslova skladištenja, skladištenje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u objektima u vlasništvu Agencije te upravljanje tim objektima.“.

Članak 5.

U članku 10. stavku 2. riječ: „središnjeg“ briše se.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Članove Upravnog vijeća čine državni dužnosnici iz ministarstva nadležnog za energetiku, ministarstva nadležnog za financije i ministarstva nadležnog za prostorno uređenje te dva člana iz reda rukovodećih državnih službenika sa odgovarajućim stručnim znanjima iz područja energetike i gospodarstva ili iz reda znanstvenika i stručnjaka iz područja energetike i gospodarstva.“.

U stavku 4. iza riječi: „vijeća“ umjesto zareza stavlja se točka, a riječi: „a po prethodnom prijedlogu nadležnih ministara iz stavka 3. ovoga članka“ brišu se.

Članak 6.

U članku 13. stavku 2. riječ: „rudarske,“ zamjenjuje se riječima: „naftno-rudarske, geološke,“.

Članak 7.

Članak 14. mijenja se i glasi:

„(1) Sredstva za redovito obavljanje poslova iz djelokruga Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Agencija ostvaruje i prihode od prodaje ili zamjene imovine u vlasništvu države iz poslovanja obveznim zalihama nafte i naftnih derivata koji se uplaćuju u državni proračun Republike Hrvatske, a čija se namjena korištenja propisuje ovim Zakonom.

(3) Namjenskim trošenjem prihoda iz stavka 2. ovoga članka smatra se:

- podmirenje troškova kupnje nafte i naftnih derivata radi formiranja obveznih zaliha
- podmirenje troškova osiguranja, skladištenja i zanavljanja obveznih zaliha
- podmirenje troškova kontrole količine i kvalitete obveznih zaliha
- podmirenje troškova rada naftnih terminala u vlasništvu ili suvlasništvu Agencije i instalacija na pomorskom dobru koje Agencija koristi na temelju valjanog pravnog osnova
- podmirenje pratećih troškova u vezi sa stvaranjem preduvjeta za prihvat i skladištenje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, a s ciljem povećanja sigurnosti prijevoza i skladištenja opasnih tereta i ograničavanja mogućih negativnih utjecaja na okoliš
- kupnja, gradnja, rekonstrukcija i dogradnja spremnika, pripadajućih lučkih i kopnenih postrojenja i instalacija te upravljanje njima.

(4) Agencija može ostvarivati prihode i iz drugih izvora kao što su pomoći, donacije, sredstva iz fondova Europske unije i drugih sličnih fondova sukladno propisima, pod uvjetom da se time ne narušava njezina neovisnost.

(5) Statutom Agencije se određuju poslovi prije čijeg poduzimanja Uprava Agencije mora pribaviti suglasnost Upravnog vijeća Agencije, odnosno Upravno vijeće Agencije od Vlade Republike Hrvatske.“.

Članak 8.

U članku 16. stavku 2. riječi: „15. veljače“ zamjenjuju se riječima: „30. travnja“.

U stavku 3. riječi: „15. veljače“ zamjenjuju se riječima: „30. travnja“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za energetiku, imenovat će Upravno vijeće Agencije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Imenovanjem članova Upravnog vijeća Agencije iz stavka 1. ovoga članka prestaje mandat članovima Upravnog vijeća Agencije imenovanih prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Upravno vijeće Agencije iz stavka 1. ovoga članka uskladit će Statut i druge opće akte Agencije s odredbama ovoga Zakona u roku od 180 dana od imenovanja Upravnog vijeća.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Agencija za ugljikovodike osnovana je Zakonom o osnivanju Agencije za ugljikovodike („Narodne novine“, br. 14/14. i 73/17.) kao javna ustanova u svrhu pružanja sustavne operativne podrške nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, kao i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida u geološkim strukturama te u poslovima osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata. Uloga Agencije za ugljikovodike (u dalnjem tekstu: Agencija) regulirana je i Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika („Narodne novine“, br. 52/18., 52/19. i 30/21.) te Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, br. 19/14., 73/17. i 96/19.).

S obzirom na stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika potrebno je terminološki i sadržajno uskladiti Zakon o osnivanju Agencije za ugljikovodike te proširiti poslove Agencije.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Donošenjem ovoga Zakona uskladit će se poslovi Agencije, a koji se odnose na istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda i podzemno skladištenje plina. Dodatno će se proširiti djelatnosti u vidu sudjelovanja Agencije u postupku izmjena i dopuna prostornih planova te kao predlagatelja za osnivanje razvojnog društva Vladi Republike Hrvatske.

Vezano za Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata i Zakon o energiji („Narodne novine“, br. 120/12., 14/14., 95/15., 102/15. i 68/18.) potrebno je proširiti opseg djelatnosti, odnosno uvesti „trgovinu na veliko naftnim derivatima“ s obzirom na to da je upis iste potreban u svrhu dobivanja energetske dozvole temeljem Zakona o energiji, a što je djelatnost koju Agencija obavlja u okviru djelatnosti osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata.

Sukladno Statutu Agencije za ugljikovodike, KLASA: 012-03/14-01/06, URBROJ: 567-01/1-14-1, od 7. ožujka 2014. i Izmjenama i dopunama Statuta Agencije za ugljikovodike, KLASA: 012-03/14-01/06, URBROJ: 405-01/1-18-3, od 22. veljače 2018. Upravno vijeće nadzire poslovanje Agencije, donosi opće akte, donosi godišnji program rada i finansijski plan, završni račun, određuje vrstu usluga koje Agencija pruža uz naknadu te obavlja i druge poslove u skladu s propisima. Trenutačno se Upravno vijeće sastoji od državnih dužnosnika iz tijela državne uprave nadležnih za poslove: financija, zaštite okoliša, gospodarstva i prostornog uređenja. Izmjenama Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19.) tijelima državne uprave upravljaju državni dužnosnici, odnosno između ostalih, ministri i državni tajnici.

S obzirom na odredbu članka 45. Zakona o sustavu državne uprave prema kojoj je smanjen broj državnih dužnosnika, a da bi se osigurao neometan rad Upravnog vijeća, ovim izmjenama i dopunama predviđeno je da ministar može predložiti za članove Upravnog vijeća Agencije i rukovodeće državne službenike sa potrebnim stručnim znanjima iz područja energetike i gospodarstva ili stručnjake iz reda znanstvene i stručne javnosti iz područja energetike i gospodarstva.

Također, uočeni su nedostaci u pogledu izvora financiranja Agencije. Zakonom o osnivanju Agencije za ugljikovodike propisano je da se sredstva za obavljanje poslova

Agencije osiguravaju iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske (iz izvora 11- Opći prihodi i primici) i iz drugih izvora kao što su pomoći ili donacije koje Agencija prima od međudržavnih organizacija i od tijela i fondova Europske unije ili drugih fondova radi unapređenja stručne ili tehničke razine djelatnosti, odnosno za provedbu poslova vezanih uz područje djelovanja Agencije. Zbog obavljanja djelokruga poslova formiranja i upravljanja obveznim zalihama nafte i naftnih derivata, a vezano uz zanavljanje obveznih zaliha, potrebno je dodati i izvor financiranja 71 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinansijske imovine i naknade s naslova osiguranja.

Nadalje, uočeni su i nedostaci u pogledu rokova za podnošenje izvješća Vladi Republike Hrvatske, a koji su prekratki i nerealni. Potrebno je produžiti rokove za dostavu izvješća Vladi Republike Hrvatske jer postavljeni rokovi nisu realni s obzirom na to da godišnji finansijski izvještaji, a koji su sastavni dio izvješća o radu Agencije, nisu dostupni do 31. siječnja svake godine te je, uzimajući u obzir cjelokupnu proceduru predaje izvješća Vladi Republike Hrvatske, gotovo nemoguće u propisanom roku ispuniti zakonsku obvezu.

Zaključno, u skladu s odredbama članka 4. Zakona o sustavu državne uprave ovim Zakonom postići će se uskladivanje sa Zakonom o sustavu državne uprave na način da će se u pojedinoj odredbi brisati riječ: „središnjeg“.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom usklađuje se nadležnost Agencije sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i stupanjem na snagu njegove novele, a kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida.

Uz članak 2.

Ovim člankom usklađuje se nadležnost Agencije sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i stupanjem na snagu njegove novele, a kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida.

Uz članak 3.

Ovim člankom se usklađuju poslovi Agencije sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i stupanjem na snagu njegove novele, a koji se odnose na istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda i podzemno skladištenje plina te se dodatno proširuju djelatnosti Agencije u vidu sudjelovanja u postupku izmjena i dopuna prostornih planova te kao predlagatelja osnivanja razvojnog društva Vladi Republike Hrvatske.

S obzirom na to da Republika Hrvatska u fokus svoje energetske politike stavlja ciljeve europske „zelene“ politike i razvoja niskougljičnog društva u vidu poticanja razvoja obnovljivih izvora energije i novih tehnologija uvedena je ovlast Agenciji za razvoj i primjenu novih održivih tehnologija korištenja obnovljivih izvora energije.

Nadalje, s obzirom na to da su poslovi, odnosno djelatnosti Agencije bili navedeni kroz nekoliko stavaka, zbog stava Trgovačkog suda koji nije prihvatio i upisao sve poslove/djelatnosti Agencije u sudski registar, bilo je potrebno doraditi članak 4. Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike na način da su poslovi iz stavaka 2. i 3. prebačeni u stavak 1. navedenoga članka. S obzirom na izmjene dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4. te reflektiraju izmjene stavka 1. Radi pravilnije definirane javne ovlasti dosadašnja točka 14. stavka 2. izdvojena je u zasebni stavak.

Uz članak 4.

Ovim člankom usklađuje se nadležnost Agencije sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i stupanjem na snagu njegove novele, a kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida. Također, pojašnjava se da se ovlaštenje za formiranje, održavanje i prodaju obveznih zaliha, osim nafte, odnosi i na naftne derivate te je odredba stavka 5. preformulirana zbog jasnoće.

Uz članak 5.

Ovim člankom predviđa se usklađenje sa Zakonom o sustavu državne uprave te se propisuje sastav Upravnog vijeća u koje će, pored državnih dužnosnika, moći biti imenovani i rukovodeći državni službenici sa stručnim znanjima iz područja energetike i gospodarstva ili predstavnici znanstvene i stručne javnosti iz područja energetike i gospodarstva. Također, briše se rečenica temeljem koje se članovi iz tijela državne uprave biraju na prijedlog čelnika tog tijela, s obzirom na to da se isto podrazumijeva.

Uz članak 6.

Ovim člankom se uvode stručni studiji „naftnog-rudarstva“ i „geologije“ te se briše stručni studij „rudarstva“ čime se terminološki usklađuje sa Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

Uz članak 7.

Ovim člankom se ispravljuju nedostaci u pogledu izvora financiranja Agencije.

Uz članak 8.

Ovim člankom se produžuju rokovi za podnošenje izvješća Vladi Republike Hrvatske, a koji su prekratki i nerealni.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem će Vlada Republike Hrvatske imenovati Upravno vijeće Agencije kako ne bi došlo do zastoja u radu Upravnog vijeća.

Nadalje, jasno se određuje da imenovanjem novih članova Upravnog vijeća Agencije prestaje mandat trenutačnih članova Upravnog vijeća Agencije.

Također, propisuje se i rok u kojem Upravno vijeće treba uskladiti Statut Agencije i druge opće akte.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 7. sjednici 2. lipnja 2021. prihvatio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike, te uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Razlike između rješenja koja se predlažu u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike navode se kako slijedi:

Imajući u vidu da se cijelokupna rasprava u Hrvatskome saboru vodila s naglaskom na usvojene dokumente Nacionalne strategije energetskog razvoja i Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana, a kojima Republika Hrvatska jasno i nedvojbeno usvaja te u fokus svoje energetske politike stavљa ciljeve europske „zelene“ politike razvoja niskougljičnog društva u vidu poticanja razvoja novih obnovljivih izvora energije i novih tehnologija, predlagatelj je dodatno proširio članak 3. Konačnog prijedloga zakona na način da je unio ovlast Agenciji za razvoj novih tehnologija u području održivih i obnovljivih izvora energije.

Agencija raspolaže bazom geoloških i geofizičkih podataka, kao i podataka o bušotinama, odnosno upoznata je s cijelokupnom infrastrukturom koja se trenutno koristi u svrhu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda te podzemnog skladištenja plina i u tom smislu mjerodavna je upravljati resursima i potencijalima. Predlagatelj smatra kako je ovo izrazito pogodan i nužan trenutak u kojem Republika Hrvatska može maksimizirati potencijal postojeće baze podataka u smislu dodatne iskoristivosti i proširenja, a u svrhu utvrđivanja potencijala novih tehnologija i izvora energije.

Naglasak svih recentno donesenih dokumenata koji usmjeravaju razvoj u budućnost hrvatske energetske strategije jest na niskougljičnoj tranziciji, smanjenju emisije ugljikova dioksida, smanjenoj ovisnosti o fosilnim gorivima i potrebi snažnijeg okretanja obnovljivim izvorima energije kao i na povećanju energetske učinkovitosti i čistim i održivim izvorima energije. Imajući u vidu kako sva predviđanja pretpostavljaju godišnja povećanja navedenih ciljeva, predlagatelj smatra kako se znanja i resursi Agencije trebaju dodatno usmjeriti, odnosno upotrijebiti za razvoj novih tehnologija vezanih uz nove izvore energije odnosno razvoj novih oblika obnovljivih izvora koji se mogu koristiti za konkurentnu proizvodnju energije.

Predlagatelj dodatno ističe da su znanje i resursi Agencije već prepoznati te su predstavnici Agencije, između ostalog imenovani i u stručnu radnu skupinu za izradu prijedloga Hrvatske strategije za vodik od 2021. do 2025.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

U raspravi o Prijedlogu zakona na radnim tijelima Hrvatskoga sabora, kao i u raspravi u Hrvatskome saboru, nije bilo sadržajnih primjedbi i prijedloga o kojima bi se predlagatelj mogao posebno očitovati, a predstavnik predlagatelja je odgovorio na sva pitanja koja su postavljena na Odboru za gospodarstvo Hrvatskoga sabora.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Agencija za ugljikovodike (u dalnjem tekstu: Agencija) kao pravna osoba s javnim ovlastima, koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih ovim Zakonom, zakonima kojima se uređuje istraživanje i eksploracija ugljikovodika, tržište nafte i naftnih derivata i drugim propisima koji uređuju ustrojstvo, prava, obveze i izvore sredstava Agencije.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena ovim Zakonom i drugim propisima koji uređuju istraživanje i eksploraciju ugljikovodika, te tržište nafte i naftnih derivata.

Članak 4.

(1) Djelatnost Agencije obuhvaća sustavnu operativnu podršku nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploraciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, kao i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama, te u poslovima osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata.

(2) U okviru svoje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, a prilikom sustavne operativne podrške nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploraciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, kao i trajno zbrinjavanje plinova u geološkim strukturama, Agencija obavlja sljedeće poslove:

1. priprema i organizira prezentacije te ažurira, vodi i organizira sobu s geološkim i geofizičkim podacima, kao i podacima o bušotinama (tzv. data room) u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim i geotermalnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske
2. sukladno odredbama Zakona o istraživanju i eksploraciji ugljikovodika daje prijedloge ministarstvu nadležnom za energetiku za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za istraživanje i eksploraciju ugljikovodika za odabir najboljeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora, te sudjeluje u provedbi javnog nadmetanja za istraživanje i eksploraciju ugljikovodika u svrhu izdavanja dozvole i sklapanja ugovora
3. utvrđuje troškove za istraživanje i eksploraciju ugljikovodika i ishođenje tehničke dokumentacije u istražnom prostoru i na eksploracijskom polju
4. osigurava uvjete za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora
5. prati trendove i međunarodne standarde u istraživanju i eksploraciji ugljikovodika
6. prati i kontrolira investitora u izvršavanju svih preuzetih obveza sukladno dozvoli i ugovoru koji je sklopio s Vladom Republike Hrvatske te obavještava nadležna tijela o uočenim nepravilnostima
7. operativno prati plaćanja ugovorene naknade i troškove po ugovoru u svrhu povrata troškova, a što je jedan od ulaznih parametara prilikom izračuna dijela naknade kada je riječ o podjeli ugljikovodika
8. izrađuje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora

9. pruža pomoć investitoru te vodi koordinaciju između investitora i nadležnih državnih tijela vezano za izvršavanje obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora
10. daje podršku investitoru u postupcima ishođenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, a sukladno posebnim propisima i ugovoru sklopljenom između Vlade Republike Hrvatske i investitora temeljem Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 94/13. i 14/14.)
11. pruža pomoć investitoru u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja
12. podnosi izvješća Europskoj komisiji o svim općim poteškoćama s kojima se susreću investitori prilikom pristupa ili provođenja aktivnosti traženja provođenja aktivnosti istraživanja i/ili eksploatacije ugljikovodika u trećim zemljama na koje im bude ukazano uz poštivanje poslovne tajne
13. sudjeluje u podnošenju svih izvješća i obavijesti tijelima Europske unije sukladno primjenjivim propisima i pravnoj stečevini Europske unije
14. vodi registar ugovora u koji unosi osnovne podatke o svim sklopljenim ugovorima, a za čije vođenje Agencija ima javnu ovlast
15. sukladno odredbama Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (»Narodne novine«, br. 94/13. i 14/14.) kontrolira izvješća koja su investitori dužni dostaviti prilikom trajnog zbrinjavanja plinova u geološkim strukturama, poduzima potrebne korektivne mjere, odobrava privremeni plan postupanja nakon zatvaranja podzemnog skladišta te je odgovorna za praćenje, izvješćivanje i korektivne mjere nakon zatvaranja podzemnog skladišta
16. pruža administrativnu i stručnu podršku ministarstvu nadležnom za energetiku prilikom razvoja i realizacije projekata istraživanja i eksploatacije ugljikovodika.

(3) U okviru svoje djelatnosti iz stavka. 1 ovoga članka, a prilikom osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, Agencija obavlja sljedeće poslove:

1. trgovinu na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima
2. kupnju i prodaju nafte i naftnih derivata u svrhu formiranja i zanavljanja zaliha
3. puštanje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata na tržište u slučaju poremećaja opskrbe
4. organizaciju, nadzor i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnih derivata
5. utvrđivanje uvjeta za skladištenje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata
6. skladištenje naftnih derivata
7. skladištenje i/ili nadzor obveznih zaliha naftnih derivata drugih država koje se sukladno međudržavnim sporazumima i/ili direktivama Europske unije čuvaju na državnom području Republike Hrvatske
8. kupnju i/ili gradnju spremnika, pripadajućih lučkih i kopnenih postrojenja i instalacija te upravljanje njima
9. nadzor količine i kvalitete nafte, naftnih derivata i usluga
10. prikupljanje i obrada podataka o stanju i prometu komercijalnih, operativnih i obveznih zaliha nafte, odnosno naftnih derivata
11. suradnju s ministarstvima i nadležnim inspekcijama sukladno posebnim propisima
12. provedbu međudržavnih ugovora i sporazuma
13. suradnju s domaćim i inozemnim energetskim tijelima i/ili subjektima.

(4) Osim poslova definiranih u stavcima 2. i 3. ovoga članka Agencija obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom i drugim posebnim propisima iz područja djelatnosti Agencije.

(5) U obavljanju poslova iz stavka 2. ovoga članka Agencija će u suradnji s ministarstvom nadležnim za energetiku osigurati zajedničku informatičku platformu.

Članak 5.

(1) Agencija je ovlaštena za ažurno prikupljanje i pripremu dokumentacije koja će se prezentirati potencijalnim investitorima radi njihova upoznavanja s ugljikovodičnim i geotermalnim potencijalima određenih područja Republike Hrvatske.

(2) U praćenju izvršenja aktivnosti prilikom izvođenja istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, odnosno gradnjom i uporabom eksploatacijskih objekata i postrojenja sukladno izdanoj dozvoli, sklopljenom ugovoru između Vlade Republike Hrvatske i investitora, odredbama ovoga Zakona i odredbama drugih posebnih propisa kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, Agencija surađuje s nadležnim državnim tijelima u okviru njihove nadležnosti.

(3) Agencija je ovlaštena u svako doba za vrijeme trajanja dozvole i ugovora sklopljenog između investitora i Vlade Republike Hrvatske, zatražiti bilo koje podatke i/ili informacije od investitora vezane za ispunjenje obveza u skladu s uvjetima izdane dozvole i odredbama sklopljenog ugovora, sukladno odredbama ovoga Zakona i drugih posebnih propisa kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika. U svrhu praćenja i kontrole izvršavanja ugovora koji je investitor sklopio s Vladom Republike Hrvatske i kontrole troškova Agencija je ovlaštena od investitora zahtijevati uvid u svu dokumentaciju te joj je investitor isto dužan omogućiti.

(4) Agencija je ovlaštena formirati, održavati i prodavati obvezne zalihe nafte.

(5) Skladištenje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u objektima u vlasništvu Agencije te upravljanje ovim objektima Agencija može povjeriti energetskom subjektu s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj, specijaliziranom za obavljanje navedenih poslova.

(6) Vlada Republike Hrvatske može zadužiti Agenciju da osigura i dugoročne zalihe naftnih derivata za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske te zalihe naftnih derivata koje se formiraju sukladno zakonu kojim se reguliraju strateške robne zalihe.

(7) Količinu i strukturu zaliha iz stavka 6. ovoga članka, te dinamiku formiranja zaliha Vlada Republike Hrvatske utvrđuje odlukom na prijedlog ministarstva nadležnog za obranu, tijela nadležnog za strateške robne zalihe u cjelini i Agencije. Svi podaci o zalihama određuju se kao klasificirani i zahtijevaju primjenu mjera informacijske sigurnosti, sukladno posebnim propisima.

Članak 10.

(1) Agencijom upravlja Upravno vijeće koje čini predsjednik i pet članova.

(2) Predsjednik Upravnog vijeća je državni dužnosnik iz središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove energetike.

(3) Članove Upravnog vijeća čine državni dužnosnici središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove: financija, zaštite okoliša, gospodarstva i prostornog uređenja.

(4) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za energetiku, imenuje predsjednika i članove Upravnog vijeća, a po prethodnom prijedlogu nadležnih ministara iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Predsjednik i članovi Upravnog vijeća imenuju se za razdoblje od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Članak 13.

(1) Predsjednika i članove Uprave Agencije, na temelju javnog natječaja, imenuje Vlada Republike Hrvatske, na razdoblje od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

(2) Za predsjednika i članove Uprave Agencije mogu se imenovati osobe koje imaju završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomska stručna studija rudarske, ekonomiske, pravne ili tehničke struke.

(3) Predsjednik i članovi Uprave Agencije imenuju se za razdoblje od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

(4) Način, postupak i drugi uvjeti za biranje i razrješenje predsjednika i članova Uprave uređuju se Statutom Agencije.

Članak 14.

(1) Sredstva za obavljanje poslova Agencije iz članka 4. ovoga Zakona osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske i iz drugih izvora kao što su pomoći ili donacije koje Agencija primi od međudržavnih organizacija i od tijela i fondova Europske unije radi unapređenja stručne ili tehničke razine djelatnosti i slično.

(2) Sredstva za početak rada Agencije osiguravaju se u državnom proračunu.

(3) Statutom Agencije se određuju poslovi prije čijeg poduzimanja Uprava Agencije mora pribaviti suglasnost Upravnog vijeća Agencije, odnosno Upravno vijeće Agencije od Vlade Republike Hrvatske.

Članak 16.

(1) Upravni nadzor nad zakonitošću rada Agencije obavlja ministarstvo nadležno za energetiku jednom godišnje i o tome podnosi izvješće Vladi Republike Hrvatske do 30. lipnja za prethodnu godinu.

(2) Agencija jednom godišnje izrađuje i dostavlja Vladi Republike Hrvatske, do 15. veljače, putem ministarstva nadležnog za energetiku, izvješće o izvršavanju ugovora, koje je Vlada Republike Hrvatske sklopila s investitorima vezano za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine.

(3) Agencija jednom godišnje izrađuje i dostavlja Vladi Republike Hrvatske, do 15. veljače, putem ministarstva nadležnog za energetiku, izvješće o svom radu za prethodnu godinu.